

۱۳۳۳

ماهنامه رمزارز
رسانه اکوسیستم رمزارز
بلاکچین و دارایی دیجیتال
اردیبهشت ۱۴۰۲ | ۱۲۰ هزار تومان

رمزارز

۴۹

RAMZARZ
MONTHLY
MAGAZINE
MAY 2023

گفت و گو با فرهاد فلاح، قائم مقام بازار معاملات ارز دیجیتال آبان تتر

هرکسی ساز خودش را می زند!

کامیونیتی وقتی شکل می گیرد که فعالان آن با هم در ارتباط باشند

خودبیت کوین هم ایراداتی دارد و ما نمی توانیم آینده آن را درست پیش بینی کنیم

تحلیل احسان
قاضی زاده از
رگولاتوری حوزه
رمزارزها

کماکان
بلا تکلیف
حتی با اینماد

گفت و گو با میلاد
احدی، مدیر
مارکتینگ صرافی
سرمایکس

رسانه ها را
انحصاری
نکنیم!

گفت و گو با سجاد باقری آذر، مدیر
سرمايه گذارى بينوست

همنشینی جذاب
هوش مصنوعی
با دنیای غیر متمرکز

گفت و گو با علی خویی
مدیر محصول استیکینگ نوبیتکس

فرصتی جذاب
اما پرریسک

۱۱ اکوسیستمی که بی‌هیاهو
رشد کرد و به پیش آمد

۱۲ کارزیلا و یک دوره
تحلیل تکنیکال

۱۳ پوست اندازی
تترلند

۱۴ در پشتی سیستم
حسابداری!

به نام خدا

ماهنامه | سال سوم
رمز ارز | اردیبهشت
شماره ۴۳ | ۱۴۰۲
ضمیمه هفته‌نامه کارنگ

صاحب امتیاز و مدیرمسئول
مینا والی

سرمدبیر
رضا جمیلی

دبیر تحریریه
المیرا حسینی

تحریریه
راضیه مینایی، رضا امیرزاده،
پارسا خاک‌نژاد، امیرحسین اسپیدکار
زهره دودانگه، ثریا حقی

ویراستار
یلدا شایسته‌فر

مدیر هنری
روح‌اله کیتی‌نژاد

مدیر فنی
علیرضا کیوان

۵۰ یک اینماد
نصف و نیمه

۵۲ کماکان
بلا تکلیف

۵۶ کوین بیس به نقض قوانین
بیومتریک متهم شد

۳۴ میلاد احدی فارغ‌التحصیل ادبیات انگلیسی از
دانشگاه قم است. احدی کار خود را از سال ۱۳۹۰
در حوزه محتوا آغاز کرد. از سال ۱۳۹۵ وارد حوزه
دیجیتال مارکتینگ شد و...

۳۴ رسانه‌ها
را انحصاری
نکنیم!

۱۶ سجاد باقری آذر قبل از پیوستن به مجموعه
بینوست در حوزه فارکس فعالیت می‌کرد و
معامله‌گر فارکس بود. او حالا مدیر سرمایه‌گذاری
بینوست است...

۱۶ همنشینی
جذاب هوش
مصنوعی
بادنیای
غیرمتمرکز

۳۰ بلاکچین توانسته با ویژگی‌های منحصر به فردی
که دارد، بازارهای مالی جهان از جمله بانک‌ها و
بورس‌ها را با تحولاتی چون امکان ۲۴×۷ شدن و
توکنایز کردن دارایی‌ها همراه کند.

۳۰ باید به سمت
استفاده
کاربردی از
بلاکچین
برویم

بلوغ کسب و کار
بلوغ قانون گذار ۳۸

NFT و دنیای
پرهیاهوی موسیقی ۴۲

افزایش محبوبیت
صندوق های رمزارزی ۴۴

فضای رمزارز؛ فرصت های
حضور کسب و کاری زنان را
تقویت می کند؟ ۴۸

۳۲

موقعیت های
شغلی رمزارزی
درده شرکت
برترا!

در حالی که شرکت های بزرگ در حال تعدیل نیرو هستند، برخی شرکت ها در تلاش اند متخصصان کریپتویی را جذب کنند. کدام متخصصان خواهان بیشتری دارند؟

صفحه آرا

حمید ابراهیمی، محمد قربانی

عکس جلد

مریم سعیدپور

عکس

نسیم اعتمادی، پریا امیرحاجلو، مریم سعیدپور

سایت

پرنیان ستوده

شبکه های اجتماعی

محمدحسین صیادی نژاد

چاپ

هنر اشکان

صحافی

واژه

ناظر چاپ

قادر شهبازی

نشانی

تهران، جنت آباد جنوبی، خیابان لاله غربی

خیابان حدیث، کوچه حدیث دوم، پلاک ۸

تلفن

۰۲۱۴۴۴۳۹۶۶

وبسایت

ramzarzmedia.com

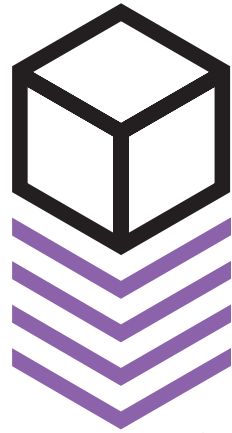
فرصتی جذاب اما پرریسک

از گوشه و کنار دنیای
رمزارز و بلاکچین ۵۷

چهره ها و
نظرها ۵۸

آینده پول
تکامل یا انقلاب؟ ۶۰

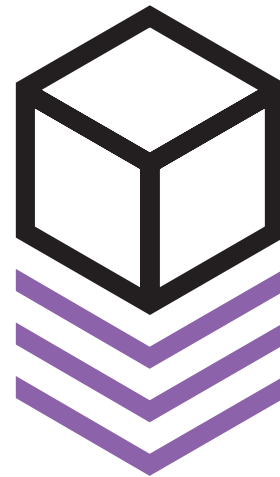

شفاف‌سازی و هشدار

بازار رمزارزها یک بازار نوظهور و پریریسک است؛ بازاری که هنوز بسیاری از پروژه‌ها و شرکت‌های فعال در آن در دسته ایده‌ها یا برنامه‌های استارت‌آپی متکی بر اصل عدم قطعیت جای می‌گیرند. از طرف دیگر در کنار کسب و کارهای واقعی که هنوز مشخص نیست چقدر ماندگار هستند و بقا خواهند داشت، بسیاری پروژه‌ها و توکن‌های بدون پشتوانه هم در فضای مجازی و اینترنت با تبلیغات گسترده تلاش دارند سرمایه‌های کاربران را به سمت خود جذب کنند.

از این رو فعالیت در این فضا با ریسک زیادی همراه است. اگر دانش کافی در حوزه سرمایه‌گذاری ندارید و با رمزارزها به درستی آشنا نیستید، توصیه می‌کنیم به هیچ وجه وارد این فضا نشوید. مطالب ماهنامه «رمزارز» تلاشی است جهت تقویت اکوسیستم کسب و کارهای بلاکچینی و رمزارزی ایران و به هیچ وجه جنبه توصیه مالی یا سرمایه‌گذاری ندارد.

واکنش به آخرین تحولات رگولاتوری

وحید والی، مدیرعامل هلدینگ نیک اندیش

قبلاً هم کارگروه‌ها و کمیته‌های ویژه برای رسیدگی به حوزه رمزارزها در اجزای مختلف حاکمیتی، چه در نهاد ریاست جمهوری، چه در مجلس و چه در قوه قضائیه شکل گرفته بود، اما تا به امروز هیچ نتیجه مطلوبی به دست نیامده که بشود با اطمینان به این دست اقدامات دلخوش بود؛ به طوری که کسانی که در این حوزه کسب و کاری راه انداخته‌اند و سرمایه‌شان را آورده‌اند و مردم عادی که از خدمات و محصولات این حوزه استفاده می‌کنند، خیال راحتی داشته باشند. متأسفانه باید بگوییم تا زمانی که ما اقدامات عملی در جهت به رسمیت شناختن این کسب و کارها و این حوزه نبینیم، نمی‌توانیم به این جلسات و کمیته‌ها امیدوار باشیم.

سعید عبادتی، مدیرعامل اکسپتو

۱۴۰۱ سالی مملو از تغییر و تحولات در مارکت ایران بود. تمام شرکت‌های فعال در این حوزه با فناوری دست و پنجه نرم می‌کنند. همه قبول دارند که این فناوری به صورت دست اول به کشور ما آمده؛ یعنی این طور نبوده که ابتدا کل دنیا را بچرخد و سپس در همه جا چکش بخورد و تمیز شود تا به اینجا بیاید. فعالان کشور فناوری را به شکل دست اول و با فاصله بسیار کمی نسبت به دنیا دریافت کرده‌اند. این فناوری در داخل کشور پیاده‌سازی شده، ولی عده‌ای دائم سنگ اندازی می‌کنند. چهار، پنج اتفاقی که در سال ۱۴۰۱ رخ داد، نوید خوبی برای سال ۱۴۰۲ نمی‌دهد. احتمالاً در سال ۱۴۰۲ اکوسیستم رمزارز ایران سال سخت‌تری را تجربه می‌کند.

افشین آشوری، رئیس کمیسیون بلاکچین و رمزارز سازمان نظام صنفی رایانه‌ای ایران

پلتفرم‌های تبادل پیش از این نیز در حال فعالیت بوده‌اند و کاربران خود را دارند، سرمایه مردم در دست آنهاست و گردش مالی بزرگی هم در اختیار دارند؛ بنابراین دولت نمی‌تواند فعالیت آنها را نادیده بگیرد. به همین علت است که دولت در حال حاضر، رگولاتوری این فعالان را تا حدی به بخش خصوصی واگذار کرده است. با فناوری نمی‌توان مقابله کرد، با نوآوری‌های مالی نمی‌توان مقابله کرد و این کسب و کارها باید روند رشد خود را طی کنند و به بلوغ برسند. رگولاتوری این حوزه توسط بخش خصوصی می‌تواند به توسعه آن منتج شود. وقتی طی استعلام، سازمان توسعه تجارت الکترونیک یک درگاه را معتبر تشخیص دهد، این یعنی عبور تدریجی از این فضای پرابهام.

گیم بیٹ

اکوسیستم

رمزارز و بلاکچین از آدم‌ها و نام‌های مشتاق فناوری در حال سوق پیدا کردن به سوی اکوسیستمی تخصصی است. اتفاقی که در دنیا افتاده و این روزها با توسعه کسب و کارهای ایرانی، این نگاه اکوسیستمی در داخل کشور هم در حال تقویت است. اگرچه هنوز تا رسیدن به یک زیست بوم بالغ و منسجم راه زیادی مانده است...

IFT Games Beat Summit

همایش
گیمزبیت ۲۰۲۳:
شش بحث درباره آینده
بازی‌های وب ۳/۰

«آنجلادالتون»، مدیرعامل «سیگتوم گروت کپیتال» (Signum Growth Capital) و برگزارکننده بخش بازی‌های بلاکچینی در همایش گیمزبیت ۲۰۲۳ است. در این همایش که در ماه می برگزار شد، مدیران برتر بازی‌های وب ۳/۰ در لس‌آنجلس با یکدیگر دیدار کردند.

مسائل مقیاس‌پذیری، قابلیت استفاده، سادگی و مقررات صحبت کردند. سپس یک جلسه دیگر به آنچه برای بازی‌های موفق بعدی وب ۳/۰ لازم است، اختصاص یافت که در آن اشخاصی چون «پیتر کیلتیکا»، مدیرعامل بازی‌های بلاکچینی هورایزن، «اورویت گوئل»، مدیر بازی‌های جهانی و توسعه تجارت پلتفرمی در پلی‌گان و «سرهات ماراشلیگیل»، مدیر عملیات بوم‌لند سخنرانی کردند. این سخنرانان در یک دوره‌ی برای ناهار به همراه تیم هورایزن/سکوئنس (Horizon/Sequence) که «کورینا چاو» نیز در آن حضور داشت، درباره این که استودیوها چگونه قرار است چالش‌های اصلی وب ۳/۰ را حل کنند، گفت‌وگو کردند.

بعد از ظهر همین روز پنل دیگری برگزار شد که در آن به موضوع ساخت بازی‌های سرگرم‌کننده با بلاکچین پرداخته شد. این پنل زیر نظر «جیسون نلسون»، سردبیر «دیگریپت مدیا» انجام گرفت و «بنجامین چاربیست»، مدیر اجرایی استودیوهای «لایف بیوند»، «سوزان کامینگر»، مدیرعامل پتاورس/تاینی ربل گیمز (Petaverse/Tiny Rebel Games) و «جفری باتلر»، مدیر ارشد محصول «آوالون» در آن حاضر بودند.

روز بعد (۲۳ می) موضوع متفاوتی درباره بازی‌های بلاکچینی به بحث گذاشته شد. سخنران این جلسه که عنوان «وب ۳/۰ آینده بازی نیست، ما نیاز به بازی رایگان داریم» را بر خود داشت، «بروکس براون»، بنیان‌گذار کنسرسیوم ۹ (Consortium9) بود. براون در این جلسه از جزئیات پلتفرم شرکتش به نام NOR گفت. او درباره برنامه کنسرسیوم ۹ به هدف بازگرداندن هیجان و سرگرمی به بازی اشاره و درباره نیاز به جوان‌سازی صنعتی صحبت کرد که ارزش‌هایی را که موجب موفقیتش شده، فراموش کرده است. او همچنین به این موضوع پرداخت که چگونه پلتفرم NOR به گیمرهای سراسر جهان با هر پیشینه‌ای فرصت بهره‌مندی از فرانشیز را می‌دهد و اینکه چگونه NOR با تقویت کار تیمی و افزایش رقابت میان متاگیمرها و گیمرها، کل این اکوسیستم را تقویت می‌کند. جلسه‌ی نهایی درباره بازی‌های بلاکچینی با حضور «گیب لیدون»، مدیرعامل «لیمیت بریک» برگزار شد. او سازنده مجموعه‌های دیجیتالی «دیجی دایگاکو دراگون» (DigiDaigaku Dragon) است.

- فناوری بلاکچین در سال ۲۰۲۱، با افزایش توکن‌های غیرقابل معاوضه (NFT) و امکان مالکیت بازیکن در بازی‌هایی مثل اکسی اینفینیتی دنیا را فراگرفت. اما گیمرهای هاردکور غرب، در برابر این توکن‌ها مقاومت کردند و همین امر موجب شد برخی پلتفرم‌های بزرگ بازی از برنامه خود برای عرضه توکن‌های غیرقابل معاوضه عقب‌نشینی کنند.
- سرمایه‌گذاران خطرپذیر به سرمایه‌گذاری در استارت‌آپ‌های بازی‌های بلاکچین ادامه دادند، اما سقوط قیمت‌ها و کلاهبرداری‌هایی نظیر اف‌تی‌ایکس به افزایش شک و تردید آنها منجر و پس از آن بود که رکود اقتصادی آغاز شد. اما اکنون شاهد هستیم که امید به بازی‌های بلاکچینی بازگشته و نوآوری و سرگرمی در این بازی‌ها دوباره مورد توجه قرار گرفته است.
- نخستین پنل همایش گیمزبیت در ۲۲ می، به موضوع «از موقعیت محدود تا جریان اصلی: مسیر پذیرش انبوه بلاکچین در بازی» پرداخت. این برنامه زیر نظر آنجلادالتون و با سخنرانی «کنان لیندر»، مدیرعامل «استارداست»، «مارک اوترو»، مدیرعامل «آزرا گیمز»، «پل بتنر»، مدیرعامل پلی‌فول اند وایلدکارت آلیانس برگزار شد. آنها در این پنل درباره چالش‌ها و فرصت‌هایی که در مسیر پذیرش بازی‌های بلاکچینی قرار دارد، از جمله

پوست اندازی تترلند

رونمایی از نسخه جدید وبسایت و اپلیکیشن سکوی تبادل تترلند به مناسبت ۵ سالگی این کسب و کار

خواسته‌های کاربران به صورت کامل بررسی شد. بعد از ارائه راه حل نهایی، اینترفیس جدید پیاده‌سازی و پروژه به تیم توسعه‌دهنده تحویل داده شد.»

محمدی ادامه داد: «برای بررسی محصول به تحقیقات میدانی نیاز داشتیم، و برای انجام این کار تست و مصاحبه انجام دادیم و در نهایت با دسته‌بندی و تحلیل دیتاهای مجموعه به بررسی گزارشات امور کاربران به بهترین راه حل رسیدیم. نکته جالب در مورد محصول ما این است که این محصول قابل گسترش است و با اضافه شدن فیچرها محصول پیچیده نمی‌شود و کاربر مسیر مناسب را طی می‌کند.»

طراح محصول تترلند گفت: «با اینکه قابلیت تبدیل سریع را قبلاً اضافه کرده بودیم دسترسی به آن بیشتر شده و بهبود یافته است. تترلند یک سرویس مالی است و یکی از اهمیت‌های سرویس مالی، کارمزد کم است که تترلند برای

سکوی تبادل تترلند به مناسبت ششمین سال فعالیتش از نسخه جدید وبسایت و اپلیکیشن و همچنین گزارش سال ۱۴۰۱ رونمایی کرد. تترلند با ارائه گزارش فعالیت در قالب گزارش سال سعی دارد که چالش‌های اکوسیستم‌های رمزارزی به درستی دیده شود و قانون‌گذاران و تصمیم‌گیران دید بهتری به این پدیده دیجیتال جهانی داشته باشند همچنین کاربران با چالش‌ها، روندها و فرایندهای آن‌ها آشنا شوند.

شقایق محمدی، طراح محصول تترلند با اشاره به افزایش قابلیت‌های اپلیکیشن تترلند گفت: «طی زمان، تترلند به خواسته‌ها و نیازهای کاربرانش گوش داده و گسترده‌تر شده و روز به روز بر خدمات و قابلیت‌هایش اضافه کرده است. این نیاز باعث شد که سفرنامه کاربر و کاربردپذیری محصول را بهبود بدهیم.» او ادامه داد: «بهار سال ۱۴۰۱ تحقیقات ما شروع شد، همزمان با برنامه‌ریزی تحقیقات درباره کاربران را آغاز کردیم و تمام داده‌ها را استخراج و دسته‌بندی کردیم و نیاز و

**ارتقای سرعت
سایت به
سه برابر گذشته**

در پستی سیستم حسابداری!

فلسفه و روش تصمیم‌گیری خطرناک
سم بنکمن فرید چه بود که باعث ورشکستگی
افتی ایکس شد

فرض کنید این بازی را جلوی شما بگذارند: با تصمیمی که می‌گیرید ۵۱ درصد امکان دارد که یک کره زمین دیگر در جایی دیگر به وجود آید؛ ۴۹ درصد امکان دارد که همین کره زمین فعلی هم نابود شود. یعنی یا دوبرابر یا هیچ! آیا حاضرید آن بازی را انجام دهید؟ اکثریت قریب به اتفاق ما چنین ریسکی را حتی برای یک بار هم نمی‌پذیریم. اصلاً از نظر اخلاقی هم نادرست و بی‌رحمانه است وارد بازی‌ای شویم که در آن به احتمال ۴۹ درصد تمدن بشری از میان برود و در برابر آن به احتمال ۵۱ درصد ارزش تمدن مان دوبرابر شود. این ضرورتاً شبیه به یک بازی شیر یا خط است. با وجود این، در مارس ۲۰۲۲، وقتی «تایلر کاون» در یادگست خود از سم بنکمن فرید چنین سؤالی پرسید، او پاسخ داد که مایل است این بازی را انجام دهد و حتی آن را بارها و بارها ادامه دهد. کاون از او پرسید که آیا حاضر است با بازی متوالی شیر یا خط، بر سر دوبرابر شدن یا هیچ شدن بازی کند یا خیر. سم بنکمن فرید پاسخ داد که او مایل است این کار را انجام دهد، زیرا احتمال دارد این بازی شیر یا خط دستاوردی با ارزش بسیار بالا برایش داشته باشد.

گوش دادن به این یادگست نشان می‌دهد که فلسفه تصمیم‌گیری سم بنکمن فرید که پرخطر است و در عین حال احتمال پاداش زیادی دارد، همان چیزی است که ثروت زیادی برای او فراهم کرده، ولی در عین حال موقعیت او را شکننده نیز کرده است. ثروت او در اوج خود ۲۶ میلیارد دلار ارزش داشت. او پسر طلایی رمزارز بود و با استفاده از لابی‌گری، کمک مالی به شخصیت‌های برجسته سیاسی، انجام مصاحبه‌های مهم و نجات پروژه‌های رمزنگاری شکست خورده به اینجا رسیده بود. به او لقب جی‌پی مورگان رمزارز داده بودند. فلسفه‌ای که سم بنکمن فرید برای تصمیم‌گیری داشت، برایش کارساز بود، اما زمانی فرارسید که این فلسفه شکست خورد.

افتی ایکس (FTX) در ۱۱ نوامبر به همراه ۱۳۰ نهاد دیگری که با آن صرافی مرتبط بودند، اعلام ورشکستگی کرد. این پرونده نشان می‌داد که شرط‌بندی‌ها و معاملات مشکوکی انجام شده است. به همین دلیل، هم در بورس ایالات متحده آمریکا و هم در دولت فدرال، برای بررسی کلاهبرداری‌های محتمل، تحقیقاتی آغاز شد. سم بنکمن فرید که مسئولیت بخشی از این پرونده ورشکستگی را بر عهده داشت، از سمت مدیرعاملی صرافی استعفا داد. ثروت او در افتی ایکس و نهاد‌های مرتبط با آن به نزدیک صفر رسید و شانس سکه شیر یا خطش از بین رفت. سم بنکمن فرید که امپراتوری مالی اش در حال فروپاشی بود، در یک توییت نوشت: «من نابود شدم... برچسب‌گذاری داخلی ناقص از حساب‌های صرافی موجب شد که من به میزان قابل توجهی از حاشیه سود کاربران بی‌اطلاع باشم». آن بخش از توضیح سم

**مروری سریع بر
یک فروپاشی
دهشتناک**

همنشینی جذاب هوش مصنوعی با دنیای غیر متمرکز

گفت‌وگو
با سجاد باقری
آذر، مدیر
سرمایه‌گذاری
بینوست

سجاد باقری آذر متولد ۱۳۷۷ و دانشجوی کارشناسی رشته مهندسی برق، گرایش کنترل در دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی است. او قبل از پیوستن به مجموعه بینوست در حوزه فارکس فعالیت می‌کرد و معامله‌گر فارکس بود. باقری در خرداد ۱۴۰۰ به عنوان یک معامله‌گر مزارز به بینوست پیوست. اما پس از مدتی در بخش تحلیل فاندامنتال مزارزها مشغول شد. اما این نقطه توقف باقری در مجموعه بینوست نبود. او با ارتقای مهارت و دانش خود توانست اعتماد این مجموعه را به دست آورد و پس از یک سال و چند ماه به عنوان مدیر سرمایه‌گذاری بینوست منصوب شود.

AI & DeFi

- قراردادهای هوشمند نیز همین کار را با حوزه مدیریت
- دارایی می‌کنند و قابلیت برنامه‌نویسی را به آن افزوده‌اند
- و توسعه‌دهنده‌ها مشغول توسعه پروتکل و برنامه‌هایی
- هستند که می‌توانند صنعت مدیریت دارایی را
- شخصی‌سازی کنند و تنوع سرویس‌های صنعت مدیریت
- دارایی را به شدت افزایش دهند.
- ما بر این باور هستیم که این قراردادهای هوشمند
- می‌توانند صندوق‌های شخصی، یعنی صندوق‌هایی که
- با شخصیت و ریسک‌پذیری افراد متناسب هستند،
- ایجاد کنند.
- قراردادهای هوشمند می‌توانند حوزه سرمایه‌گذاری را
- به سمتی ببرند که یک شرکت مدیریت دارایی بسیار
- ساده‌تر از گذشته به جای تمرکز بر یک صندوق و بازدهی
- بالای آن، صندوق‌های مختلف متناسب با ریسک‌پذیری
- و شخصیت‌های متفاوت افراد ایجاد کند. ما در بینوست
- باور داریم قراردادهای هوشمند می‌توانند این انقلاب را در
- صنعت مدیریت دارایی ایجاد کنند.

همان‌طور که می‌دانید ظهور فناوری بلاکچین به تخییر و تحول در بسیاری از حوزه‌ها منجر شده است. حوزه سرمایه‌گذاری و صندوق‌های سرمایه‌گذاری قاعدتاً از این امر مستثنی نیستند. تأثیری که این فناوری بر این حوزه گذاشته، چیست؟ آینده این حوزه در چه مسیری قرار گرفته است؟

کاری که شبکه‌های اجتماعی مانند اینستاگرام و توییتر با کل صنعت رسانه کردند، این بود که این صنعت را شخصی‌سازی کردند. قبلاً همه مردم یک صفحه خبر را باز می‌کردند و همگی یک مطلب را می‌خواندند، اما این شبکه‌ها کاری کردند که افراد بتوانند مطلب یا محتوایی را که می‌خواهند، بخوانند یا تماشا کنند و صفحه جست‌وجوی افراد با هم متفاوت است؛ زیرا سوشال مدیا قابلیت برنامه‌نویسی را به صنعت رسانه افزود و برنامه‌هایی توسعه داده شد که افراد متناسب با شخصیت‌شان محتوایی را که دوست دارند، نگاه می‌کنند.

چرا نیاز داریم در کنار هم باشیم و رقابت‌ها را در مراودات اکوسیستمی لحاظ نکنیم؟

اکوسیستم رمزارز و باید‌هایش

سازمان‌های آمریکایی این شرکت‌ها را تحریم می‌کنند. چندی پیش نام سرمایه‌کس و چند پلتفرم ایرانی دیگر در روزنامه رویترز با اتهام پول شویی بین‌المللی منتشر شد. از وقتی بایننس، تمام کیف پول‌های ایرانی را در فهرست تحریم گذاشت، کوچک‌ترین تراکنش از پلتفرم‌های ایرانی با مسدود شدن موجودی مواجه شد. از آنجایی که تعداد سازمان‌های بزرگ، رسمی و فعال در حوزه رمزارز ایرانی در بهترین حالت، کمتر از صد شرکت است، لزوم تدوین یک دستورالعمل روشن از سوی نهادهای نظارتی و حتی انتصاب مدیران مورد تأیید این نهادها، بدون آنکه اعلام رسمی صورت بگیرد، به بقای فعالان حوزه کریپتو کمک شایانی خواهد کرد.

در حال حاضر حوزه متاورس از جذابیت و پتانسیل بسیار زیادی برخوردار شده است. این حوزه در ایران هم می‌تواند بسیار مورد استقبال قرار بگیرد. به تدریج و البته

ناگزیر، سازمان‌های ایرانی هم به حوزه متاورس وارد خواهند شد. پیش‌بینی من آن است که حداکثر طی دو سال آینده بسیاری از فناوری‌های حوزه بلاکچین به زندگی ما ایرانیان راه پیدا خواهد کرد. در حال حاضر، اگر بانک مرکزی نسبت به برخی پرداخت‌ها در زمینه رمزارز از حساسیت خود بکاهد و بیشتر بر قابلیت‌های آن تمرکز کند، می‌تواند راهگشای بسیاری از مشکلات باشد. روشن است که یکی از دلایل اقبال عمومی سرمایه‌گذاران به ورود در حوزه کسب‌داری رمزارز، حفظ و افزایش دارایی‌ها، ناشی از تورم و نوسانات نرخ ارز بوده است

من فکر می‌کنم در حال حاضر اکوسیستم رمزارز به چند جزیره تبدیل شده؛ جزایری که هر کدام سعی دارند اهداف خودشان را محقق و در حوزه خاصی از بازار، سهم‌خواهی کنند،

جزایری که باید در کنار هم قرار گیرند

اما من به‌عنوان یکی از فعالان این حوزه بر این باورم که هر رویداد مثبتی که در این اکوسیستم به وقوع بپیوندد، چه به لحاظ پلتفرمی، اجتماع یا موارد دیگر، به نفع تمام فعالان این حوزه خواهد بود. به‌عنوان مثال، بهبود قانون‌گذاری، همه ما را منتفع خواهد کرد، مگر در مواردی که ناگزیر از انحصار در برند خاصی باشیم؛ بنابراین شخصاً از رویکردهای تعاملی استقبال می‌کنم.

حوزه رمزارز از حساسیت ویژه‌ای برخوردار است. مشکلات این حوزه، هم داخلی است و هم خارجی. کشور آمریکا برخی اشخاص حقیقی فعال در زمینه رمزارز در

لزوم تدوین یک دستورالعمل روشن از سوی نهادهای نظارتی

ایران را به بهانه‌هایی از قبیل پول شویی، تحریم کرده است. ما در لبه این رمز قرار گرفته‌ایم؛ یعنی هر لحظه امکان دارد برچسب پول شویی چه از خارج و چه از داخل کشور به فعالان رمزارز زده شود. در نتیجه رویکرد قانون‌گذار نسبت به این حوزه باید بسیار حساس و غیرعلنی باشد. پیش از این هم، این موضوع را با یکی از مدیران فتا مطرح کرده‌ام که در صورت صدور مجوز علنی برای اشخاص و سازمان‌های تأییدشده در ایران،

احسان مطلبی
مدیرعامل
سرمایکس

کامپوز

چهاره ماه

درست است که حوزه تبادل به نسبت دیگر حوزه های مرتبط با بازار مزارزها و فناوری بلاکچین در ایران رشد بسیار بیشتری داشته و عملاً این روزها اکوسیستم کسب و کاری این حوزه در داخل کشور محدود به آن هاست اما تنوع این کسب و کارها در نوع خود جالب توجه است. صرفاً ارزش دیجیتال آبان تترکی از این کسب و کارهاست که در سال های اخیر رشد خوبی داشته است. چهره ماه این شماره درباره این کسب و کار به ما گفته است.

هر کسی ساز خودش را می‌زند!

فرهادفلاح،
قائم‌مقام
صرافی آبان‌تتر
از اکوسیستم
رمزارز ایران
می‌گوید

فرهادفلاح متولد ۱۳۷۹ و فارغ‌التحصیل رشته مخابرات برق است. او مدتی در حوزه نورال نتورک فعالیت می‌کرد و در سال ۱۳۹۷ با سرمایه‌گذاری شخصی با حوزه رمزارزها آشنا شد. نورال نتورک شبکه عصبی مصنوعی و بخشی از هوش مصنوعی است. قبل از راه‌اندازی آبان‌تتر در سال ۱۳۹۴، او در بخش تبلیغات دیجیتال یک شرکت آی‌تی به نام «ادپلی»، مشغول بود. ادپلی، شرکتی بود که تبلیغات ویدئویی را در اپلیکیشن‌ها راه‌اندازی کرد. سهام‌داران ادپلی قصد داشتند بخشی از سرمایه خود را در یک حوزه سرمایه‌گذاری کنند و حوزه رمزارزها برای آنها بسیار جذاب بود و آینده روشنی برای این حوزه می‌دیدند. به این ترتیب بود که شرکت آبان‌تتر فعالیت خود را از سال ۱۳۹۷ آغاز کرد.

سال ۱۳۹۷ یک سال کلیدی برای سیستم رمزارز بود. بازار به نحوی تغییر کرد و یک پارادایم شیفت

در آن رخ داد. بازیگران جدیدی وارد این حوزه شدند و بازار از آن شکل نسبتاً سنتی خود فاصله گرفت و بیرون آمد. کاربران اکوسیستم متوجه شدند که می‌توان در این حوزه کسب‌وکار واقعی داشت. اگر بخواهید سال ۱۳۹۷ را مبنای سال‌های بعد قرار دهید، فضای اکوسیستم را در آن سال چگونه می‌دانید؟ و اگر سال ۱۳۹۷ را با امروز مقایسه کنید، به نظر شما این اکوسیستم چقدر تغییر کرده و چقدر از این تغییرات روبه‌جلو بوده است؟

در سال ۱۳۹۷ کسانی که به این اکوسیستم وارد می‌شدند، افرادی بسیار جوان بودند که مباحث مربوط به فناوری برایشان جالب بود. برای برخی دیگر این فضا مانند گلد کوئست بود و فکر می‌کردند سرشان کلاه می‌رود. در واقع اطلاعات چندانی در مورد این فضا وجود نداشت. بسیاری از این فضا ترس داشتند. با اینکه بیت‌کوین به ۱۸ هزار دلار رسیده و رشد زیادی کرده بود، اما بسیاری از مردم فکر می‌کردند رمزارز یک کلاهبرداری جدید است. اما در حال حاضر فضا شناخته‌شده است و فکر می‌کنم ۱۰ درصد ایرانی‌ها حداقل یک بار خرید و فروش رمزارز را امتحان کرده و با آن آشنا هستند.

در آن زمان کار کردن در فضای صرافی‌های ایرانی بسیار دشوار بود، زیرا صرافی‌های خارجی سخت‌نمی‌گرفتند و

آبان‌تتر چگونه راه‌اندازی شد و به اینجا رسید؟

ما، بنیان‌گذاران شرکت به رشد این حوزه بسیار امیدوار بودیم و حتی سرمایه‌گذار اصلی شرکت معتقد بود بیت‌کوین در آینده به یک میلیون دلار خواهد رسید. وقتی تصمیم گرفتیم بیت‌کوین بخریم، متوجه شدیم قیمت آن در ایران ۲۵ درصد با قیمت جهانی تفاوت دارد. در آن زمان بازیگران این حوزه محدود بودند. آنها این رمزارز را از پلتفرم‌های خارجی می‌خریدند و ۲۰ تا ۲۵ درصد بیشتر از قیمت جهانی می‌فروختند. در آن زمان ایده کلی آبان‌تتر به ذهن بنیان‌گذاران خطور کرد. با خود فکر کردیم اگر بیت‌کوین رشد کند و خریداران آن در ایران زیاد شوند، دیگر نباید با این اختلاف قیمت به فروش برسد، بلکه مردم ایران هم باید بتوانند آن را با قیمت جهانی خریداری کنند. پس به نظرم آمد که این فرصت یک موقعیت کسب‌وکاری خوب است و می‌توانیم این خلأ را در بازار پوشش دهیم. این‌گونه بود که آبان‌تتر در سال ۱۳۹۷ شکل گرفت. بنیان‌گذار اصلی رضا شوهانی بود. حجم مبادلات در سال اول بسیار کم بود و در آن زمان کل بازار تتر توسط افراد انگشت‌شماری اداره می‌شد، اما با ورود شرکت‌های جدید و رقیب، آن بازیگران عملاً حذف شدند، زیرا صرافی‌ها همان کار را با هزینه کمتر انجام می‌دادند.

آبان تتر بیفزاییم. برای مثال استیکینگ و لندینگ که چندان در ایران جا نیفتاده‌اند، از مواردی هستند که قصد داریم به آبان تتر اضافه کنیم. در حال حاضر صرافی‌های بسیار کمی این ویژگی را دارند. به علاوه قصد داریم روی کپی‌تری‌دینگ هم کار کنیم. شرکت‌های بسیار کوچکی در حوزه کپی‌تری‌دینگ شکل گرفته‌اند، اما قدرت و کاربر کافی ندارند، زیرا نمی‌توانند به‌عنوان یک شرکت کوچک تحریم‌ها را دور بزنند.

چیزی که به‌عنوان کامیونیتی رمزارز در ایران می‌بینیم، چقدر تا بلوغ و رسیدن به کامیونیتی‌های جهانی فاصله دارد؟ برآورد شما از کامیونیتی رمزارز در ایران چیست؟

واقعیت این است که اگر درصد افرادی را که در ایران از رمزارز استفاده می‌کنند با جهان مقایسه کنیم، متوجه می‌شویم فرق چندانی در این مورد با دنیا نداریم، اما به نظر می‌رسد هنوز کامیونیتی در ایران شکل نگرفته است. جامعه‌ای آن‌طور که باید و شاید در ایران شکل نگرفته است؛ جامعه‌ای که کارکرد داشته باشد و توسعه یابد.

ما سال گذشته سعی کردیم به کامیونیتی افرادی که به این حوزه علاقه‌مند بودند، کمک کنیم. بدین شکل که سعی کردیم یکسری برنامه‌های آموزشی و مسابقات برای افرادی که در حوزه رمزارز ایده دارند، برگزار کنیم و می‌خواستیم این افراد را پیدا کرده و بشناسیم و دور هم جمع کنیم. می‌دانم شرکت‌های دیگر هم با انجام کارهای مشابه سعی کرده‌اند افراد علاقه‌مند به این حوزه را دور هم جمع کنند، اما هیچ‌وقت ندیدیم کامیونیتی با تعریف درست آن شکل بگیرد. تلاش‌های سال گذشته ما هم چندان خوب پیش نرفت، زیرا با سقوط رمزارزها مواجه شدیم و این موضوع به نقطه عطف بسیاری از شرکت‌ها تبدیل شد. بسیاری از افراد از فضای رمزارز دور شدند. به‌طور خلاصه من کامیونیتی خاصی در این حوزه در ایران ندیدم. از آنجا که قانونی هم در این حوزه وجود ندارد، اجازه این کار داده نمی‌شود. برای مثال انتظار داشتیم صرافی‌ها در یک نمایشگاه خاص شرکت کنند و بتوان از طریق این دست نمایشگاه‌ها یک کامیونیتی ساخت، ولی قوه قضائیه مجوز نمی‌از شرکت‌ها را باطل کرد و این شرکت‌ها نتوانستند در آن نمایشگاه حضور یابند. به‌طور کلی همواره از نظر قانونی برای برگزاری نمایشگاه و جمع کردن فعالان حوزه مشکل وجود داشته است.

در گذشته افراد معتقد بودند در حوزه رمزارز نباید صحبت از کامیونیتی داخلی و خارجی کرد و

کامیونیتی فقط خارجی است و تا وقتی بایننس هست، خرید بیت‌کوین از صرافی داخلی معنایی ندارد. این افراد معتقد بودند چیزی در داخل شکل نخواهد گرفت. تمام تلاش ما در مجموعه راه‌کار این بوده که بگوییم کامیونیتی و اکوسیستم زمانی شکل

خودبیت‌کوین هم ایراداتی دارد و مانعی توانیم آینده آن را درست پیش‌بینی کنیم. سیستم‌رمزنگاری بیت‌کوین sha256 است و اگر جامعه توسعه‌دهندگان آن به‌موقع آن را بهبود نبخشد و کامپیوترهای کوانتومی بیایند، ممکن است بلوک بیت‌کوین شکسته شود و پروژه بیت‌کوین شکست بخورد. در واقع در این صورت بیت‌کوین جزء مهم‌ترین کوین‌هایی می‌شود که می‌میرد. همان‌طور که این اتفاق برای اینترنت هم رخ داد. برخی از اولین شرکت‌هایی که وارد حوزه اینترنت شدند؛ یا از بین رفته‌اند یا مانند سابق بزرگ نیستند، اما اینترنت کماکان راه خود را ادامه می‌دهد. مرگ یا سقوط شرکت‌های اینترنتی بزرگ جهان به ناپودی صنعت اینترنت منجر نشد. بنابراین ما کوین‌ها را اضافه کردیم، زیرا همان‌طور که گفتید یک کامیونیتی پشت این کوین‌ها بود که اجازه نمی‌دادند به راحتی بمیرد.

در حال حاضر تعداد کاربران آبان تتر چقدر است؟

۷۰۰ هزار کاربر فعال داریم.

غیر از تبادل، چه سرویس‌هایی ارائه می‌دهید؟ در مورد برنامه‌های توسعه آبان تتر بگویید.

کلیت محصولی که همیشه ارائه می‌دادیم، صرافی بوده است. در بازه‌ای تب و تاب مبادله بالا رفته بود و به قدری اوپریشن داشتیم که به پرورش ایده‌های دیگر نمی‌رسیدیم. به همین دلیل، هم آبان تتر و هم سایر شرکت‌های بزرگ وقت چندانی برای افزودن سرویس‌های دیگر نداشتند. اما در سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ به دنبال طرح‌های دیگر بودیم. برای مثال می‌خواستیم به سراغ آن‌فاتی برویم، اما تیم تحقیق و توسعه ما همیشه هشدار می‌داد که دو ماه بعد از اینکه تب آن‌فاتی در دنیا خوابید، آن‌فاتی در ایران پُر طرفدار شد. یعنی ما دو ماه از دنیا عقب بودیم. تیم تحقیق و توسعه ما هشدار می‌داد که آن‌فاتی به مرگ خود نزدیک است و در حال حاضر برای افزودن آن دیر است. به همین دلیل به سراغ آن‌فاتی نرفتیم.

آبان تتر به دنبال ساده‌کردن مبادلات ایرانیان است. دسترسی کاربران ایرانی به هر چیزی در دنیا دشوار است؛ بنابراین لزوماً نمی‌خواهیم در حوزه رمزارز بمانیم و سعی خواهیم کرد مواردی را اضافه کنیم که دسترسی ایرانی‌ها به آنها سخت‌تر است.

در بسیاری از موارد نیز قانون جلوی کار ما را گرفته است. زمانی به دنبال ارائه سهام جهانی در آبان تتر بودیم، اما قانون به ما اجازه نداد. زیرساخت آن را نیز آماده کردیم، اما هیچ‌وقت نتوانستیم این کار را انجام دهیم.

به‌طور خلاصه در تلاشیم مواردی را که در حوزه رمزارز نیست، اما دسترسی ایرانی‌ها به آنها سخت است، به آبان تتر اضافه کنیم. به علاوه سعی می‌کنیم مواردی را که در حوزه رمزارزها هستند و باز هم دسترسی ایرانی‌ها به آنها راحت نیست، به

نکته دوم رویدادها هستند. بخشی از شکل‌گیری کامیونیتی، برگزاری یکسری رویداد است. در یک رویداد همه باید حضور داشته باشند. اگر رویدادی برای کل فعالان حوزه برگزار می‌شود، نباید برای حضور در آن فیلتری قرار داد.

نکته دیگر رسانه است. باید رسانه‌ای باشد که از کسب‌وکارها تغذیه و به آنها کمک کند.

ما نه قانون و نه اتحاد داریم تا بتوانیم رویدادی برگزار کنیم و در آن نوآوری‌ها را نمایش دهیم. زیرا شرکت‌های بزرگ کم‌کم کرخت می‌شوند و ایده‌های بزرگ در شرکت‌های کوچک و استارت‌آپ‌ها نهفته‌اند، اما این دو هیچ‌وقت با همدیگر یکجا قرار نمی‌گیرند تا از ایده‌های یکدیگر بهره ببرند.

این ویژگی‌ها مواردی است که برای شکل‌گیری کامیونیتی لازم هستند. انجمن فین‌تک در تلاش است تا به‌مرور تحرکی ایجاد کند و رمزآرزی‌ها را کنار هم جمع کند. کسب‌وکارها می‌توانند زیر پرچم انجمن فین‌تک مکالمات خود را انجام دهند یا می‌توان انجمن کسب‌وکارهای بلاکچینی راه‌انداخت و آن انجمن مستقلاً کارهای خود را انجام دهد.

حرف شما کاملاً درست است. فکر می‌کنید در حال حاضر اوضاع رگولاتوری و سیاست‌گذاری

چگونه است؟ می‌دانم که همه ناراضی هستند، اما از ذهنیتی

می‌گیرد که کسب‌وکار داشته باشید. حالا احساس می‌کنم این اکوسیستم به یک بلوغ ابتدایی رسیده است. نکته اول این است که اکوسیستم به معنی من و شما و چند نفر دیگر نیست، بلکه اکوسیستم وقتی شکل می‌گیرد که بتوان مثلاً از ۲۰۰ کسب‌وکار در آن نام برد و به‌علاوه آنها چند ده هزار نیروی کار داشته باشند. برآورد من از یک سال گذشته این است که به این نقطه ابتدایی رسیده‌ایم، اما هنوز چالش‌هایی وجود دارد. همچنان نگاه مشکوک به یکدیگر وجود دارد. با این حال بسیاری از کسب‌وکارها وارد فاز B2B و B2C با یکدیگر می‌شوند. با این مقدمه یک اکوسیستم بالغ در حوزه رمزآرزی و بلاکچین از نظر شما چه ویژگی‌هایی باید داشته باشد؟

یکی از مهم‌ترین ویژگی‌ها این است که وقتی افراد می‌خواهند یک صنف یا اکوسیستم تشکیل دهند، باید رقابت‌های خود را در یک فضای خاص کنار بگذارند. واقعیتش من آن نقطه ابتدایی را هم نمی‌بینم. وقتی اتفاقی می‌افتد، ابتدا باید صراف‌ها دور هم جمع شوند و با هم صحبت کنند و تصمیم مشترکی بگیرند. این مسئله عمده‌تأ نشان‌دهنده شکل‌گیری یک کامیونیتی است. کامیونیتی وقتی شکل می‌گیرد که فعالان آن با هم در ارتباط باشند. اما این ارتباط در جامعه ما وجود ندارد. هر صراف‌ی تصمیم خود را می‌گیرد و هر کسی ساز خودش را می‌زند.

که معتقد بود نمی توان این فضا را رگوله کرد، گذشته ایم. در آمریکا این حوزه به سختی در حال رگوله شدن است و با ابزار جریمه هر کسی را که خطا کند، تنبیه می کنند، ولی کسب و کار را برای پیشگیری از مشکل تعطیل نمی کنند. اما رویکرد رگولاتور در ایران بدین صورت است که برای پیشگیری از کلاهبرداری یا هرگونه مشکل دیگر، کسب و کارها را تعطیل می کند. در یک سال گذشته با تلاش های کج دار و مریزی که انجام شده، نگاه سیاست گذار کمی تغییر کرده و به این باور رسیده که این فضا نیامده تا از بین برود و نمی توان آن را از بین برد؛ زیرا نهایتاً کسب و کارها به شکل زیرزمینی به فعالیت خود ادامه می دهند. تحلیل شما از رگولاتوری و سیاست گذاری در این فضا چیست؟ ما در چه مرحله ای هستیم؟ خطاهای سیاست گذاران چه بوده است؟ چه دستاوردی تاکنون داشته ایم و به نظر شما ادامه این مسیر را باید چگونه طی کرد؟

سیاست گذاری که فاجعه است. صحبت های شما با نگاه به کسب و کارها بود. من می خواهم از سمت مردم به این قضیه نگاه کنم. وقتی قانونی وجود ندارد، مردم هم متضرر می شوند؛ زیرا حجم فیشینگ در این بازار بالا می رود. برای مثال قانون گذاشته اند که صرافی ها حق ندارند تبلیغاتی انجام دهند که در راستای توسعه رمزارز باشد. اگر من آموزش ندهم، نمی توان کاربران را از ناآگاهی درآورد و کاربر فریب می خورد و پولش را از دست می دهد و قانون گذار باید برود دنبال پول کاربر بگردد. این مسئله هم برای کسب و کار و هم برای کاربر فاجعه است. کاربری که با حوزه آشنا نیست، ضرر می کند و کاربری که آموزش دیده و با محیط آشناست، بسیار کمتر به مشکل می خورد. وقتی اجازه آموزش داده نمی شود و کانال های عمومی را هم بسته اند، مجبوریم از طریق اینستاگرام تبلیغ کنیم که آن هم فیلتر است. یعنی رگولاتور کامیونیتی ما را محدود می کند.

نکته دیگر این است که عدم قانون گذاری فرار افراد کلاهبردار را راحت تر می کند. اگر قانونی بود و کسب و کارها رسمی می شدند، فرار به این راحتی نبود. به عبارت دیگر عدم

رگولاتوری هم برای کاربران و هم برای کسب و کارها فاجعه بار است. برای خود دولت هم هزینه بر شده است. نیروهای بسیاری را باید به کار گیرند تا دزدی ها را پیگیری کنند. اگر قانون گذاری کنند، هزینه اش از به کارگیری این همه نیرو و پیگیری این دزدی ها کمتر است، اما راه حل همیشه تعطیل کردن کسب و کار است.

خود سیستم هم نسبت به رمزارز آگاهی ندارد. برای مثال ما کسب و کاری هستیم که با عموم سروکار داریم و مردم واریز و برداشت های ریالی خود را در پلتفرم ما انجام می دهند. نکته قابل توجه این است که احتمال دارد بخشی از این پول ها فیشینگی باشد و به خاطر این پول های فیشینگی، کسب و کار و درگاه ما را می بندند؛ در حالی که شخص فیشینگی باید ردگیری شود. این اتفاق برای کسب و کارهای غیررمز ارزی هم می افتد، اما چون سیستم برای آنها قانون گذاری کرده، واریزهای فیشینگی هیچ گاه به بستن درگاه یا حساب آن کسب و کار منجر نمی شود و این بخشی است که به کسب و کار آسیب می زند.

مضاف بر اینها، مشکل بسیار بزرگ عدم قانون گذاری، مواجهه با رفتارهای شخصی و سلیقه ای کارمندان فتاست. برخی از این کارمندان بر اساس سلیقه رفتار می کنند و دستور می دهند.

کامیونیتی
 وقتی شکل
 می گیرد که
 فعالان آن با
 هم در ارتباط
 باشند. اما این
 ارتباط در جامعه
 ما وجود ندارد.
 هر صرافی
 تصمیم خود
 را می گیرد و
 هر کسی ساز
 خودش را می زند

مسئله دیگری که وجود دارد، بحث آموزش رگولاتور است. رگولاتور در ایران باید اول آموزش ببیند تا بعد از او مطالبه داشت. یعنی قبل از اینکه به او بگوییم استارتاپ را تعطیل نکن، باید به او بگوییم استارتاپ چیست، چرا خوب است و منافعی برای تو چیست و چقدر شغل ایجاد می کند. در مرحله بعد باید به رگولاتور گفت که اگر من را درست رگوله کنی، جلوی کلاهبرداری را می گیرم.

مشکل فعلی این است که یکسری دیتا را به ما نمی دهند. اگر این فضا رگوله شده باشد، ما می توانیم با استفاده از یکسری API های خاص داده ها را جمع کنیم. برای مثال وقتی آمریکا اعلام می کند یکسری از آدرس ها مجرمانه هستند، کسب و کارها با دسترسی های خاصی که دارند، آن آدرس ها را بلوکه می کنند. اما چنین چیزی در ایران و برای صرافی های ما وجود ندارد. اگر چنین داده ای برای ما وجود داشت، می دانستیم چگونه رفتار کنیم، اما هیچ کمکی به کسب و کار نمی کنند و فقط دستور می دهند. برای مثال در حال حاضر بانک ها اگر پولی به اشتباه به حسابی واریز کنند، آن حساب را بلوکه می کنند تا مسئله حل شود. البته در قانون جدید گفته اند نباید حسابی بلوکه شود. اما از طرف دیگر به ما می گویند اگر ظرف ۷۲ ساعت آن حساب را بلوکه نکنی، پول را خودت باید پرداخت کنی. یعنی بندهای متناقضی در قوانین وجود دارد. اما اگر به ما دیتا بدهند و ما را جزء کسب و کارها در نظر بگیرند، کارمان برای شناسایی فیشینگ راحت تر می شود.

کتاب میانے متاورس

منتشر شد

چرا باید از ہم اکنون به متاورس اہمیت دہیم

جہت سفارش اسکن کنید
way2pay.shop

آنچه این روزها اکوسیستم رمزارز به آن نیاز دارد

بلوغ کسب و کار، بلوغ قانون گذار

که نتوانند سرمایه مردم را تضمین کنند و برگردانند، چگونه می توانند مال باختمان را قانع کنند؟ چنین اتفاقاتی می تواند همان مسئله ای را که در بازار بورس روی داد، تکرار کند. آنجا همه چیز به شکلی کاملاً قانونی و دولتی پیش می رفت، اما مجموعه اتفاقات سبب شد اعتماد مردم به این بازار از دست برود. البته امیدوارم این اتفاق در بازار رمزارزی ایران رخ ندهد. چند بار تا مرز این اتفاق در کشور رفته ایم و کاربران پا پس کشیدند و قانع کردن دوباره کاربران و جلب اعتمادشان به این بازار واقعاً هزینه بر بوده است. به گفته مدیرعامل کوینینو، تمام صرافی ها از هزینه گزاف جلب اعتماد مجدد کاربران آگاه اند و توصیه می کند صرافی ها همواره همراه کاربران شان بوده و پاسخگوی آنها باشند و معتقد است ارائه پشتیبانی و مشاوره خوب بهترین گزینه برای جلب اعتماد کاربران است.

در بازارهای مالی، کسب و کار شما عمدتاً یک واسطه است؛ این وساطت یا بین دو مشتری یا بین مشتری و بالادستی (ال پی) مطرح است. به همان دلایل مدیریت ریسک که مطرح

حساسیت نسبت به ایرانی ها مدام بالاتر می رود

کردم، در داخل کشور نمی توان به صورت مستقل و جداگانه فعالیت کرد، در سطوح بالاتر نیز همین طور است؛ یعنی کل بازار مالی رمزارزی کشور ایران نمی تواند مستقل از سایر کشورها فعالیت کند و نمی تواند مفهوم مستقل داخلی و بومی خود را داشته باشد و نمی توان گفت همه کسب و کارهای ایرانی با هم در داخل کشور کار کنند و درها را ببندند.

بازار مالی، مخصوصاً بازار کریپتو باید به بازار جهانی متصل باشد، ولی برای این اتصال مالی تحریم از سمت خارج مشکل اساسی ای است که به ما اجازه نمی دهد به راحتی کار کنیم. هر کدام از صرافی ها برای مقابله با تحریم ها به سختی یک راه هوشمندانه پیدا کرده اند تا با شرکت های خارج از ایران کار کنند، با این حال متأسفانه هر روز محدودیت ها از طرف قانون گذاران خارجی بیشتر می شود و حساسیت ها نسبت به ایران افزایش می یابد. افزایش محدودیت ها و کاهش دسترسی ها در داخل ایران که دیگر نور علی نور است؛ بنابراین اتصال به کسب و کارهای مشابه خارجی و داشتن ارتباطات خارج از ایران، جزء ضرورت هاست

شفافیت یکی از موارد مهمی است که برای بلوغ هر شرکتی که خدمات مالی ارائه می دهد، به خصوص اکوسیستم رمزارزی ایران لازم و حیاتی است. همان طور که از مدیران توقع بلوغ وجود دارد، از قانون گذاران نیز انتظار می رود به بلوغ برسند، اما بلوغ در قانون گذاری چگونه تجلی می یابد؟ دو سال پیش در کشور ترکیه دو صرافی یک شبه سرمایه های مردم را به تاراج بردند و رفتند. مجموع سرمایه ای که به تاراج رفت، به دو میلیارد دلار می رسید. قانون گذار این کشور می توانست سایر شرکت ها را نیز به همین بهانه تعطیل کند، اما با «BTCTurk» که بزرگ ترین شرکت رمزارزی در این کشور بود، جلسات سازنده و مفیدی برگزار کرد. قوانین رمزارزی کشور را به کمک آن شرکت بازنویسی کرد و فضای این کسب و کارها را به بایدها و نبایدهای کاملاً قانونی پیوند زد و باعث شد آگاهی مردم بالاتر رود و به این ترتیب از اینکه این اتفاق دوباره در این کشور بیفتد، جلوگیری کرد. در حقیقت این تهدید را به فرصت تبدیل کردند. این رویکرد در بین قانون گذاران ما در ایران وجود ندارد و با اینکه در فضای تحریمی کشور، رمزارز می تواند از هر لحاظ به دولت کمک کند، جای سؤال دارد که چرا سریع تر قانون گذاری در این زمینه انجام نمی شود؟

کسب و کارهای رمزارزی و یک مسیر مشخص

در چنین شرایطی مدیران ارشد و فعالان این فضای کسب و کاری، تنها کاری که از دست شان برمی آید، این است که به صورت مستقل و جداگانه و جزیره ای فعالیت نکنند، چرا که این روش مسیر درستی را به آنها نشان نخواهد داد. شرکت های مالی باید پشتوانه ای قوی داشته باشند و تمامی ریسک مالی و ارزی ناشی از ماهیت کارشان را خود متحمل نشده و درصدی از آن را باید به مجموعه های دیگر یا اصطلاحاً مجموعه بالادستی (یا لیکوئیدیتی پرووایدر) انتقال دهند. یعنی شرکت ها باید ال پی دیگری داشته باشند تا ریسک را به آنها منتقل کنند. نوسانات بازار مالی می تواند یک شبه یک شرکت بزرگ را نابود کند. من تبلیغاتی مبتنی بر پرداخت سودهای عجیب از یکسری شرکت های همکار را که می بینم، واقعاً تعجب می کنم که بر اساس چه استراتژی ای این گونه پیشنهادهای سرمایه گذاری را ارائه می دهند. بسیار ترسناک است. من البته اسمش را سودجویی نمی گذارم، اما آن روزی

جهشید عباسپور
مدیرعامل صرافی رمزارز کوینینو

تجارت

سازوکار

رمز ارزها در حال ورود به حوزه‌های مختلف اقتصاد هستند. از توسعه کاربردپذیری آنها گرفته تا پروژه‌هایی که به شکل تخصصی به دنبال حل مسائلی در دنیای واقعی هستند. این پیوند در حال تقویت است. اما این ورود نیازمند سازوکارها، زیرساخت‌ها و قوانینی است که هنوز بسیاری از آنها آن طور که باید توسعه پیدا کرده‌اند.

باید به سمت استفاده کاربردی از

بلاکچین برویم

محمد قاسمی، مدیرعامل
مزدکس با اشاره به بلوغ اولیه
در بازار کریپتوی ایران مطرح
کرد

بلاکچین و کریپتوها یکی از فناوری‌هایی هستند که در چند سال گذشته با سرعت رشد و توسعه پیدا کرده‌اند و حوزه‌های مختلفی را تحت تأثیر خود قرار داده‌اند. این فناوری که در ابتدا قرار بود به نوعی جایگزینی برای نظام پولی باشد، توانسته با ویژگی‌های منحصر به فردی که دارد، بازارهای مالی جهان از جمله بانک‌ها و بورس‌ها را با تحولاتی چون امکان ۲۴×۷ لاشدن و توکنایز کردن دارایی‌ها همراه کند.

داد تا به‌طور مستقیم با مشتری ارتباط بگیرند و «کیف پول» نزد بانک مرکزی باشد. این تغییر بسیار مهم و بزرگی در بستر پولی بود. بر اساس گزارش‌ها بیش از ۹۰ بانک مرکزی در دنیا این کار را تحت عنوان رگولیشن بازار پولی انجام می‌دهند. سپس نهاد سنتی بانکداری از ویژگی بلاکچین استفاده کرد تا بتواند راحت‌تر به مشتری دسترسی پیدا کند و در این راستا قراردادهای هوشمندی بنویسد که پولش را هوشمند کند. بازار مالی سه ضلع داد؛ پولی، سرمایه‌ای و بیمه‌ای. نهاد بازار سرمایه هم در طول سه، چهار سال بر اساس تحقیقات توسعه بازاری که انجام شده بود، متوجه شد تحول در بازار سرمایه چطور در حال رخ دادن است. مشاهده کردند موضوع توکنایز یعنی آنچه در سال ۲۰۱۳ اتفاق افتاد، در بحث تأمین مالی می‌تواند با یک تغییر عمده همراه باشد و با توکنایز کردن دارایی‌ها، بازارهایش را بهبود ببخشد.

کدام کشورها در این تغییرات پیشرو بودند؟

آمریکا، سوئیس، آلمان و بسیاری از کشورهایی که سیستم بازار سرمایه پیشرفته‌ای داشتند، این کار را آغاز کردند. در نهایت نیز این جریان به توکنایز دارایی‌های بانکی رسید. به طوری که طی یکی، دو ماه قبل، بورس سوئیس، برای اولین بار به صورت رسمی یک بورس دیجیتال راه انداخت. مفهوم بورس دیجیتال این است که بانک‌ها را برای اولین بار توکنایز کرد و نقل و انتقالات و تبادلاتش را بر بستر بلاکچین انجام داد. بورس آلمان هم تقریباً سه هفته پیش این کار را انجام داد. البته اینها حدود سه سال مشغول تحقیق و توسعه بودند. بورس آلمان هم در بحث ETFها شروع به توکنایز کرد و دسترسی سرمایه‌گذار را برای سرمایه‌گذاری و معامله روی این بستر فراهم آورد.

این تحولات چه کمکی به بازار سرمایه می‌کند؟

بحث P2P بلاکچین مدنظر نهاد ناظر نیست، چون او دوست دارد رگولاتور در میان باشد و بر آن تأثیر بگذارد. بازار ۷×۲۴ که کریپتوها با خودشان به همراه آوردند، تمام سرمایه‌گذاران را به این فکر انداخت که بازار می‌تواند ۷×۲۴ باشد و عملاً معنی ندارد که بازارهای بورس فقط چند ساعت در روز کار کنند. در بهترین حالت بازار فارکس نیز که دهه‌هاست در حال کار کردن است ۵×۲۴ است و شنبه و یکشنبه تعطیل است. سرمایه‌گذاران گفتند باید از

امروز شاهد توسعه فناوری بلاکچین و رمزارزها در حوزه بانک‌ها و بازار سرمایه هستیم، چه چیزی

این فناوری را برای بازارهای مالی جذاب کرده است؟

بعد از اینکه در سال ۲۰۰۹ بیت‌کوین و بلاکچین معرفی شد، بازارهای مالی دنیا در زمینه کریپتو بیشتر به این فکر می‌کردند که قرار است بحث تبادلات مالی و پرداخت دچار تغییر و تحول عمده شود و به نوعی واسطه بانک‌ها در این میان از بین برود یا کاهش یابد؛ در این زمینه فناوری بلاکچین جلوتر آمد و کارکردهایش را نشان داد، اما تقریباً بعد از سال ۲۰۱۳ و به وجود آمدن اتریوم، بحث قراردادهای هوشمند با آن آغاز شد. دنیا متوجه شد که بلاکچین غیر از بحث انتقال همتا به همتایی که داشت، می‌تواند از امکان هوشمندسازی هم برخوردار باشد. در سال ۲۰۱۷ بحث آی‌سی‌اوها (ICO) پیش آمد و اینکه می‌تواند حوزه تأمین مالی را هم به نحوی دچار تغییرات عمده کند. تقریباً بعد از سال ۲۰۱۹ بازارهای مالی سنتی دنیا اعم از نهادهای مالی، سرمایه‌گذاران، بانک‌ها و... مشاهده کردند که از زیرساخت بلاکچین و نوآوری فناوری می‌توانند در راستای به‌روز کردن زیرساخت‌های خود چه استفاده‌هایی داشته باشند. به هر حال مدت‌ها هیچ اتفاق خاصی در زمینه فناوری این حوزه نیفتاده بود. به همین خاطر از سه، چهار سال پیش این بحث پیش آمد که خود بانک‌های مرکزی می‌توانند با مشتریان و مردم ارتباط بگیرند. بانک‌های مرکزی جایگاه‌شان به این شکل بود که کار سیاست‌گذاری پولی مانند تعیین نرخ بهره را انجام می‌دادند و همچنین فیات را میان بانک‌های تجاری توزیع می‌کردند؛ فناوری این امکان را به بانک‌های مرکزی

این ویژگی برای آنکه یک بازار ۷×۲۴ کار کند، استفاده کنیم؛ توکن‌ها این ویژگی را داشتند. بحث دیگر هم موضوع تسویه در بازار بورس بود. قاعده تمام بورس‌های دنیا این بود که می‌توانستی یک یا دو روز بعد پولت را دریافت کنی که تأخیر زیادی به حساب می‌آید. بلاکچین یا کریپتوها اما بحث زمان واقعی تسویه را دارند، یعنی شما همان زمان که بفروشید، می‌توانید پول خود را بردارید و دیگر در مکانیسم‌های سنتی بانکی که تسویه شما را دچار تأخیر می‌کردند، گیر نمی‌کنید. پس اینها خواستند از بحث ۷×۲۴ و همچنین بحث تسویه آتی بلاکچین استفاده کنند.

در بازار مالی ایران، به‌ویژه بورس آیا در این زمینه کاری انجام شده است؟

ما تقریباً یکی، دو سال است در ایران با توجه به تحقیقات توسعه بازاری که داشتیم، در حال کار کردن در این حوزه هستیم. در یک سال گذشته نیز با سازمان بورس در ارتباط بوده‌ایم و جلسات متعددی با نهادهای مالی برگزار کرده‌ایم. در حال حاضر توانسته‌ایم این حوزه‌ها را با توجه به تعاملی که با بورس و فرابورس داشتیم تا حد خوبی پیاده‌سازی کنیم. البته شرکت‌های دیگری هم در داخل کشور در این حوزه کار می‌کنند، ولی ما به‌طور تخصصی در بحث بازار سرمایه تمرکز کردیم، چون من خودم یک پیش‌زمینه و تجربه ۲۰ ساله در بازار مالی و بورس دارم. در حال حاضر ما ۱۴ صندوق ETF بورسی را فهرست کرده‌ایم و این امکان را فراهم آورده‌ایم تا به‌صورت ۲۴ ساعته در مزدکس معامله شوند.

اخیراً شاهد تغییراتی در زمینه رگولاتوری داخل کشور بوده‌ایم، ارزیابی شما از این تحولات چیست و فکر می‌کنید قدم‌های بعدی در این راستا چه تصمیم‌هایی است؟

اخیراً ریاست محترم جمهور راجع به بحث کریپتوها صحبت کرد و کمیته‌ای برای پیگیری مسائل این حوزه شکل گرفت؛ این اتفاقات حل مسائل این حوزه از جمله رگولیشن را که مهم‌ترین آن بود، در اولویت قرار داده است. موضوع اینماد برای فعالان این حوزه پیش در آمد و تا اینجا کار مهم‌ترین اتفاق در زمینه رگولاتوری رمزارزها بوده است. به‌نوعی می‌توان این اتفاق را رسمیت‌بخشی به رمزارزها در ایران دانست. همین که رگولاتور قبول کرده شرکت‌های حقوقی و صرافی‌هایی هستند که کارشان در حوزه رمزارزهاست و برای آنها کد مالیاتی و... تعریف کرده، به خودی خود اتفاق فرخنده‌ای است. یکی از قدم‌های بعدی در این راستا می‌تواند مشخص‌تر شدن این موضوع باشد که آیا کریپتو را باید ارز در نظر بگیریم یا دارایی. از دید ما این دارایی است تا ارز، زیرا با توجه به بالا و پایین رفتن قیمت آنها، اساساً برای پرداخت یا تبادل استفاده

نمی‌شوند. شاید استیبل‌کوین‌ها حکم ارز را داشته باشند، اما کریپتوها بیشتر از جنس سرمایه هستند. در برخی جاهای دنیا هم آن را به‌عنوان کالا در نظر گرفته‌اند.

یکی از پروژه‌هایی که روی آن کار می‌کردید، توکن اوراق بهادار بود. در این زمینه چه کارهایی انجام شده است؟

حدود یک سال است که با سازمان بورس و شرکت‌های آن در حال مذاکره هستیم و درخواست سند باکس داده‌ایم که در حال بررسی است. امیدواریم زودتر بحث رگولیشن آن نهایی شود تا بتوانیم با این اتفاق درخواست سرمایه‌گذاران را بیشتر کنیم و به‌نوعی کمک کنیم نقدشوندگی بازار بالا رود و بعد از آن هم بحث تأمین مالی برای کسب‌وکار را دنبال کنیم.

در حال حاضر فضای جامعه کریپتویی در ایران را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

ما موجی در مارکتینگ کل دنیا داشتیم که در سال‌های ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱ اتفاق افتاد و همه فکر می‌کردند هر کریپتویی را بخرند، قرار است چندده‌برابر شود. وقتی بیت‌کوین از بالای ۶۰ هزار دلار سقوط کرد و تا زیر ۲۰ هزار دلار هم رسید، خیلی‌ها متوجه شدند که فضای کریپتو آن‌طور که فکر می‌کردند، نیست و مانند بازار سهام و هر بازار مالی دیگری ممکن است مدتی سود داشته باشد، اما اگر فرد حرفه‌ای نباشد، علاوه بر از دست دادن سود خود، زیان هم خواهد کرد. این موج در کشور ما هم وجود داشت، ولی در حال حاضر اکثریت جامعه این موضوع را فهمیده‌اند. به نظر من این اتفاق یک چرخه از بلوغ مارکت مالی است که ما در ایران به این بلوغ اولیه رسیده‌ایم. در حال حاضر ابزارهای کاربردی مانند همین توکن‌های اوراق بهادار مطرح هستند و ما در ایران نیز مانند دنیا باید به سمت استفاده کاربردی از این فناوری برویم.

یکی از بحث‌هایی که از چند سال پیش مطرح بود، جذب سرمایه‌گذار خارجی از طریق فضای بلاکچین و کریپتو است. در حال حاضر در این زمینه چه اتفاقاتی افتاده است؟

تقریباً در این زمینه هیچ کاری انجام نشده است. چالش‌های پیش روی این مسیر، یکی رگولاتوری در ایران است که بانک مرکزی و نهادهای مربوطه باید سازوکاری تعیین کنند تا سرمایه‌گذار خارجی بتواند از این سازوکار برای ورود استفاده بکند. از سویی طرف خارجی هم باید این اعتماد را پیدا کند که رگولاتور خودشان یا نهادهای ناظر خارجی این اجازه را به او می‌دهند که بیاید و از این طریق بحث تبادل‌اتش را با ایران انجام دهد.

در حال حاضر
ما ۱۴ صندوق
ETF بورسی
را فهرست
کرده‌ایم و
این امکان
را فراهم
آورده‌ایم تا
به‌صورت
۲۴ ساعته
در مزدکس
معامله شوند

یک اینماد نصف و نیمه

همکاری دولت با بخش
خصوصی برای رگولاتوری
کسب و کارهای رمزآرزی

در آخرین جلسه کارگروه مشورتی راهبری تجارت الکترونیکی (کمیته نوآوری و توسعه کاربردها) که ماه گذشته با حضور رئیس مرکز تا، نمایندگان بانک مرکزی، شاپرک و دیگر دستگاه‌های مرتبط و همچنین سازمان نظام صنفی رایانه‌ای (رئیس نصر تهران، رئیس کمیسیون بلاکچین و رمزارز و رئیس کمیسیون فین تک)، انجمن فناوری‌های نوین مالی - فین تک (رئیس هیئت مدیره و رئیس کمیسیون رمزارز) و رئیس انجمن فناوران زنجیره بلوک (بلاکچین) به عنوان تشکل‌های تخصصی حوزه رمزارز برگزار شد. درباره سازوکار ثبت و احراز اطلاعات کسب و کارهای رمزارزی به منظور رفع مشکلات آنها از جمله برای درگاه پرداخت اینترنتی، مبتنی بر روش خودتنظیم‌گیری (SELF-REGULATION) بحث و تبادل نظر شد.

۲. بانک مرکزی نسبت به بررسی درخواست از طریق بررسی اسناد و مدارک و انجام استعلامات لازم حسب مورد اقدام و در صورت نبود مشکل، نسبت به تأیید درخواست در سامانه اینماد اقدام می‌کند.

۳. کسب و کارهای تأیید شده امکان دریافت درگاه پرداخت با کد صنف مربوط در شبکه پرداخت کشور را داشته و هنگام استعلام شاپرک از سامانه اینماد، پاسخ مثبت با رشته فعالیت «سایر حوزه‌های مالی» دریافت خواهد شد. این پاسخ برای سایر دستگاه‌های استعلام‌کننده از مرکز تا نیز وجود خواهد داشت.

۴. مرکز تا به عنوان مرجع پاسخگویی به استعلامات کسب و کارهای اینترنتی، با همکاری دیگر دستگاه‌ها نسبت به ایجاد وحدت رویه در مورد کسب و کارهای تأیید شده، از طریق مکاتبات و هماهنگی‌های بین دستگاهی اقدام خواهد کرد.

۵. نظارت بر فعالیت کسب و کارهای معرفی شده توسط هر تشکل از حیث پایبندی به قوانین و مقررات و استمرار رعایت الزامات مصوب، بر عهده آن تشکل بوده و بدین منظور مجاری تصمیم‌گیر هر تشکل، اختیار کامل جهت تعیین شرایط معرفی اولیه، تمهیدات لازم جهت ارزیابی دوره‌ای و توسعه و تجهیز زیرساخت‌های نظارت مستمر و هوشمند بر اعضای خود را دارد.

۶. مرکز تا دسترسی پتل یکپارچه نظارت سامانه اینماد را جهت حفظ سوابق نظارت و امکان درج اخطار نظارتی برای کسب و کارهای متخلف را در اختیار هر تشکل قرار خواهد داد.

۷. عملکرد تشکل‌های تخصصی بابت صحت عملکرد و نظارت بر اعضای خود طی بازه‌های زمانی مشخص مورد ارزیابی قرار گرفته و در مورد ادامه فعالیت آنها یا جایگزینی با تشکل‌های دیگر تصمیم‌گیری خواهد شد.

۸. الزامات مصوب فعلی برای کسب و کارهای رمزارز کمافی السابق برقرار بوده و تشکل‌های تخصصی به عنوان نهاد‌های خودتنظیم‌گر (SRO)، با استفاده از تجارب و ارائه نقطه نظرات اصلاحی نسبت به ضوابط موجود (همراه با راهکار جایگزین جهت رفع دغدغه‌ها) یا پیشنهاد ضوابط جدید به مراجع ذیربط، نقش فعال‌تری در تدوین ضوابط حوزه رمزارز ایفا خواهند کرد

کسب و کارهای مجازی حوزه رمزارز می‌توانند با دریافت معرفی‌نامه از یکی از سه تشکل سازمان نظام صنفی رایانه‌ای، انجمن فناوری‌های نوین مالی (فین تک) و انجمن فناوران زنجیره بلوک (بلاکچین)، نسبت به ثبت درخواست اینماد اقدام کنند

در این جلسه ابتدا سابقه موضوع از جمله سلسله جلسات و جمع‌بندی سال ۱۴۰۰ بین مرکز توسعه تجارت الکترونیکی، بانک مرکزی، شاپرک و بخش خصوصی با محوریت سازمان نظام صنفی رایانه‌ای تحت

عنوان «تدابیر مشترک جهت اجرای بهینه الزام اینماد برای پرداخت یارها» مرور شد. سپس ملاحظات و نقطه نظرات نمایندگان بانک مرکزی، شاپرک و دیگر دستگاه‌های مرتبط و همچنین تشکل‌های بخش خصوصی مطرح شد؛ از جمله تأکید بر اینکه مبادله رمزارز از حیث نظام مجوزدهی، سازوکار تنظیم‌گری، نظارت و... هنوز در ایران و بسیاری از کشورها که در تنظیم‌گیری تبصره بیشتری هم دارند، مقررات‌گذاری نشده است؛ روش خودتنظیم‌گیری طبق تجربه جهانی، بسیار مترقی‌تر از نظام مجوزدهی سنتی بوده و از این جهت نبود مجوز برای کسب و کارهای رمزارز در صورت طراحی راهکار مناسب، می‌تواند به عنوان یک فرصت و تجربه جدید برای کشور تلقی شود. راهکار مدنظر باید متمرکز بر سمت کسب و کار (و نه عموم مردم) باشد تا بتواند عمده مشکلات حال حاضر را برطرف کند، ضمن اینکه نباید مشکلات جدیدی به ویژه از حیث تعلیق اینماد و... ایجاد شود؛ فرایند ثبت و احراز اطلاعات، بررسی و تأیید و... باید برای کسب و کارها شفاف باشد و در صورت عدم تأیید، امکان اصلاح رفتار، رفع اشکالات و تلاش مجدد وجود داشته باشد؛ راهکار مدنظر محدود به کسب و کارهای موجود نبوده ولی با توجه به برنامه شاپرک برای پالایش درگاه‌های پرداخت و بازه زمانی محدود بدین منظور، اولویت با کسب و کارهای موجود باشد.

در نهایت خروجی جلسه بدین صورت جمع‌بندی و مورد تصمیم‌گیری قرار گرفت:

۱. کسب و کارهای مجازی حوزه رمزارز می‌توانند با دریافت معرفی‌نامه از یکی از سه تشکل سازمان نظام صنفی رایانه‌ای، انجمن فناوری‌های نوین مالی (فین تک) و انجمن فناوران زنجیره بلوک (بلاکچین)، نسبت به ثبت درخواست ذیل رشته فعالیت «سایر حوزه‌های مالی» و انتخاب تشکل و بارگذاری معرفی‌نامه خود در سامانه اینماد اقدام کنند.

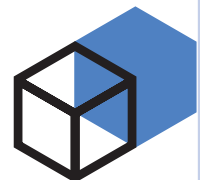
کوبین بیس به نقض قوانین حفظ حریم خصوصی بیومتریکی متهم شد

تأکید بر اهمیت حفظ داده‌ها

صرافی ارز دیجیتال کوبین بیس بایک شکایت دسته‌جمعی به دلیل جمع‌آوری الگوهای چهره و اثر انگشت مشتریان خود بدون اطلاع و رضایت آنها که نقض قوانین حفظ حریم خصوصی بیومتریکی ایلینوی است، مواجه شده است.

باید هدف از جمع‌آوری این داده‌ها، زمان ذخیره‌سازی، نحوه استفاده و چگونگی حذف دائمی آنها را به شکل عمومی منتشر می‌کرده است. لازم به ذکر است کوبین بیس جهت احراز هویت از کاربران می‌خواهد که اسکن یک کارت شناسایی معتبر و یک عکس سلفی را آپلود کنند. سپس این اطلاعات را در ایجاد یک الگوی بیومتریکی از چهره کاربر به کار می‌برد که در تأیید تطبیق چهره استفاده می‌شود. انتشار این خبر، نگرانی فزاینده در مورد حفظ حریم خصوصی داده‌ها و نیاز شرکت‌ها به شفافیت در مورد نحوه جمع‌آوری و استفاده از داده‌های کاربران را به‌ویژه در مورد اطلاعات حساس بیومتریکی مانند تشخیص چهره و داده‌های اثر انگشت برجسته می‌کند. از آنجا که تعداد شرکت‌هایی که داده‌های بیومتریکی از کاربران دریافت می‌کنند، رو به افزایش است، احتمالاً شکایت‌هایی از این دست نیز بیشتر مطرح خواهند شد و این مسئله بر اهمیت شیوه‌های حفظ حریم خصوصی داده‌ها تأکید می‌کند که در وهله اول برای جلوگیری از سوءاستفاده از چنین اطلاعات حساسی کاربرد دارند.

در شکایت علیه کوبین بیس در خصوص نقض قوانین حفظ حریم خصوصی بیومتریکی مطرح شده در دادگاه فدرال سانفرانسیسکو، ادعا شده است که صرافی ارز دیجیتال کوبین بیس داده‌های چهره را از شناسه‌ها و سلفی‌های آپلود شده توسط مشتریان جمع‌آوری می‌کند. بر اساس گزارش بلومبرگ، این شرکت همچنین هنگام ورود مشتریان به حساب‌های خود با استفاده از فناوری اسکن انگشت، داده‌های اثر انگشت را جمع‌آوری می‌کند. طبق این دادخواست، جمع‌آوری و ذخیره‌سازی این داده‌ها توسط صرافی کوبین بیس، کاربران را در معرض «خطرات جدی و غیرقابل برگشت در ارتباط با حفظ حریم خصوصی» قرار می‌دهد. این موضوع در حالی مطرح می‌شود که مطابق با قوانین جدید ایلینوی در مورد حفظ حریم خصوصی، این صرافی باید هنگام جمع‌آوری داده‌های بیومتریکی از کاربران اجازه می‌گرفته است. علاوه بر این، صرافی رمزارزی کوبین بیس

واکنش قالیباف به مصوبه دولت رئیسی

بانک مرکزی متولی صدور مجوز استخراج رمزارزهاست

که بانک مرکزی، متولی صدور مجوز استخراج رمزارز است. قالیباف در این نامه به ابراهیم رئیسی مطرح کرده با وجود اینکه در رأی‌مقدماتی هیئت تطبیق، مغایرت قانونی اعطای این صدور مجوز به وزارت صنعت، معدن و تجارت به دولت اعلام شده بود، اما دولت بخش مربوط به این اختیار را اصلاح نکرده است. رئیس مجلس شورای اسلامی در این نامه ضمن اعلام نظر قطعی در خصوص اصلاح این مصوبه گفته است: «بدیهی است پس از انقضای یک هفته مهلت مقرر در قانون آن بخش از مصوبه که مورد ایراد قرار گرفته است ملغی‌الآثر خواهد بود.»

هیئت تطبیق مصوبات دولت با قوانین که زیرمجموعه مجلس شورای اسلامی است، آیین‌نامه استخراج رمزارزی‌ها را مغایر با قانون دانسته و اعلام کرده است که صدور مجوز استخراج تماماً بر عهده بانک مرکزی است. طی آیین‌نامه ابلاغ شده در خصوص استخراج رمزارزی‌ها در آبان ۱۴۰۱، صدور مجوز استخراج رمزارز به وزارت صنعت، معدن و تجارت یا سازمان‌های مناطق آزادی تجاری - صنعتی در هماهنگی با وزارت نیرو واگذار شده است. حال محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی طی نامه‌ای به رئیس‌جمهور، ایراد به این آیین‌نامه را عنوان کرده و تأکید داشته است

چهره‌ها و نظرها

فعالان اکوسیستم
رمزارز و بلاکچین کشور
چه دغدغه‌هایی در این
حوزه دارند؟

۰۲

وحید شامخی، معاون توسعه کسب و کار نوبیتکس آینده دنیا به سمت صنعت غیرمتمرکز مالی و ارزهای دیجیتال حرکت می‌کند و بانک‌ها باید خودشان را با این جریان همراه کنند و از این فرصت استفاده کنند تا سرویس‌های مشترکی ایجاد شود.

۰۱

امید امین‌زاده، قائم مقام صرافی آبان‌تتر سیستم مالی غیرمتمرکز می‌تواند در لایه دوم اقتصاد مثل وام‌دهی مورد استفاده قرار گیرد. همچنین تبادل دارایی‌های دیجیتال به صورت غیرمتمرکز و سریع توسط دیفای انجام می‌شود.

۰۴

علی هادی‌لو، مدیر عملیات صرافی رم‌بینکس بازارهای مالی برای سال‌های متمادی توسط بانک‌های مرکزی از جمله بانک مرکزی آمریکا حمایت شده‌اند و حالا دیفای در برابر همین سیستم قد علم کرده است.

۰۳

سید محمد حسینی، عضو هیئت مدیره اوام‌پی‌فینکس دیفای در تلاش است تا واسطه‌گری در امور مالی را مثل بانک و بیمه که با محدودیت مواجه هستند، از میان بردارد تا همه چیز شفاف و بدون مرز باشد.

آینده پول؛ تکامل یا انقلاب؟

آیا فین تک جهان را به جای بهتری بدل خواهد ساخت؟ آیا بیت کوین انقلابی به راه انداخت و بعد از آن از مسیر منحرف شد؟ آیا مکانیسم قابل اعتماد غیرمتمرکز شدنی است؟ آیا شفافیت، اعتماد ایجاد می کند؟ بیت کوین کاستی هایی دارد؛ بعد از بیت کوین چه چیزی قابل توجه خواهد بود؟ آیا گمنامی دیجیتال یک توهم است؟ اثبات کار چگونه به محیط زیست آسیب می رساند؟ پس از جنون رمزارز چه چیزی وجود دارد؟ آیا دیفای همان فرصت های ناشناخته بعدی است؟ مقررات چگونه باید به روزرسانی شوند؟ معایب غیرمتمرکزسازی چیست؟ موضوع ارز دیجیتال بانک مرکزی را چگونه باید درک کرد؟ آیا ارز دیجیتال بانک مرکزی مانع از فساد می شود؟ آیا حذف سکه و اسکناس به فقرا آسیب می رساند؟ پول نقد چگونه صرفه جویی را تشویق می کند؟ جوانب استبدادی ارز دیجیتال بانک مرکزی را چگونه باید محدود کرد؟ آیا شاهد آغاز به کار موفقیت آمیز ارز دیجیتال بانک مرکزی در جهان بوده ایم؟ جایگاه ارز دیجیتال بانک مرکزی در اقتصاد امروز کجاست؟ آیا ارز دیجیتال بانک مرکزی پرداخت بین المللی را نجات خواهد داد؟ آیا فین تک ها محدودیت های جریان سرمایه را کاهش می دهند؟ آیا دلار محکوم به فناست؟ رقابت چگونه می تواند سلطه دلار را از بین ببرد؟ آیا ایجاد یک ارز واحد جهانی ممکن است؟ آیا بانک های مرکزی باید جسورانه به انتشار ارز دیجیتال بانک مرکزی بپردازند؟ تعجیل خطرناک است و انتظار هزینه دارد؛ کدام راهبرد بهتر است؟ آیا بانک های مرکزی همچنان نقش مرکزی خود را حفظ می کنند؟ شاید آینده ای باشکوه در انتظار پول باشد؛ و در نهایت اینکه کدام واژه آینده پول را بهتر توصیف می کند؛ تکامل یا انقلاب؟

حتی مطالعه کتاب ۵۰۰ صفحه ای مانند آینده پول ما را به جواب قطعی این سؤال ها نمی رساند. تصور می کنم رویدادهایی مانند «آینده پول» هم که مجموعه راه کار در حال برنامه ریزی برای برگزاری آن است در بهترین حالت جرقه اندیشه در زمینه این موضوعات مهم را می زنند، ولی پاسخ این پرسش ها روشن نیست. شاید بهترین پاسخ را خود آینده به ما بدهد و تا آن زمان کاری که باید انجام دهیم، تلاش برای درک امروز و آماده کردن شرایط برای موفقیت در آینده است.

در کتاب آینده پول که به زودی توسط انتشارات راه پرداخت منتشر می شود، جمله ای از جان مینارد کینز نقل شده که اینجا آن را دوباره نقل می کنم: «در عصر تغییر و تحول دائمی، هیچ کس نمی تواند از چیزی مطمئن باشد... بهترین سیاست ما این است که بر اساس فرضیه های خوش بینانه عمل کنیم، مگر آنکه اشتباه بودن آنها ثابت شود. ما نباید زیاد از آینده بترسیم... اگر تحت تأثیر ترس های بی اساس قرار بگیریم و بیش از اندازه تلاش کنیم که آینده را ببینیم، با احتمال بیشتری آینده خود را به خطر می اندازیم.»

ما امروز چگونه می توانیم بدون ترس از آینده و بدون افتادن در ورطه بی عملی، به آینده چیزی فکر کنیم که همین امروز نیز روزهای روشنی ندارد؟ قاعدتاً آینده روشن نیست؛ درباره «آینده پول» هم می توانیم سؤال های زیادی از خودمان بپرسیم که شاید جواب آنها را ندانیم؛ باید تلاش کنیم درباره مفهومی که در این سال ها بسیار درباره اش نوشته ایم، بیشتر بحث و تبادل نظر کنیم.

کتاب هایی مانند آینده پول قرار است ذهن ما را آماده کنند که با دید بازتری مسیر پیش رو را ببینیم. عنوان فرعی کتاب «آینده پول» این است: انقلاب دیجیتال چگونه پول و فایننس را متحول می کند». این کتاب توسط رسانه های معتبر جهان تقدیر شده و در میان انبوه کتاب هایی که در سال های اخیر درباره پول نوشته و منتشر شده، جایگاه بالایی دارد. ناشر اصلی کتاب «آینده پول» انتشارات دانشگاه هاروارد است.

با خواندن این کتاب یک، دو جین سؤال به ذهن ما می رسد؛ در تاختن به سوی آینده، ساختار شکنی در پول چگونه خواهد بود؛ خلاقانه یا مخرب؟ از پول کاغذی تا ارز دیجیتال بانک مرکزی چه راهی را طی می کنیم؟ بانک های مرکزی جهان چگونه خودشان را با تغییرات سازگار و منطبق می کنند؟ آیا فناوری های مالی فرصت جهش برای کشورهای در حال توسعه هستند؟ فناوری و نوآوری چگونه مسئله اعتماد را حل می کنند؟ آیا پرداخت مطمئن بدون وجود مراجع ذی صلاح قابل اعتماد ممکن است؟ آیا توزیع جهانی پول در گردش تغییر می کند؟ سلطه دلار چطور؟ اشکال پول در گردش چگونه تغییر می کند؟ نوآوری های مالی چه ریسک و پاداش هایی دارند؟ اعتماد بدون وجود مؤسسات قابل اعتماد چگونه است؟

رضا قربانی

رئیس کمیسیون
فین تک سازمان
نصر تهران